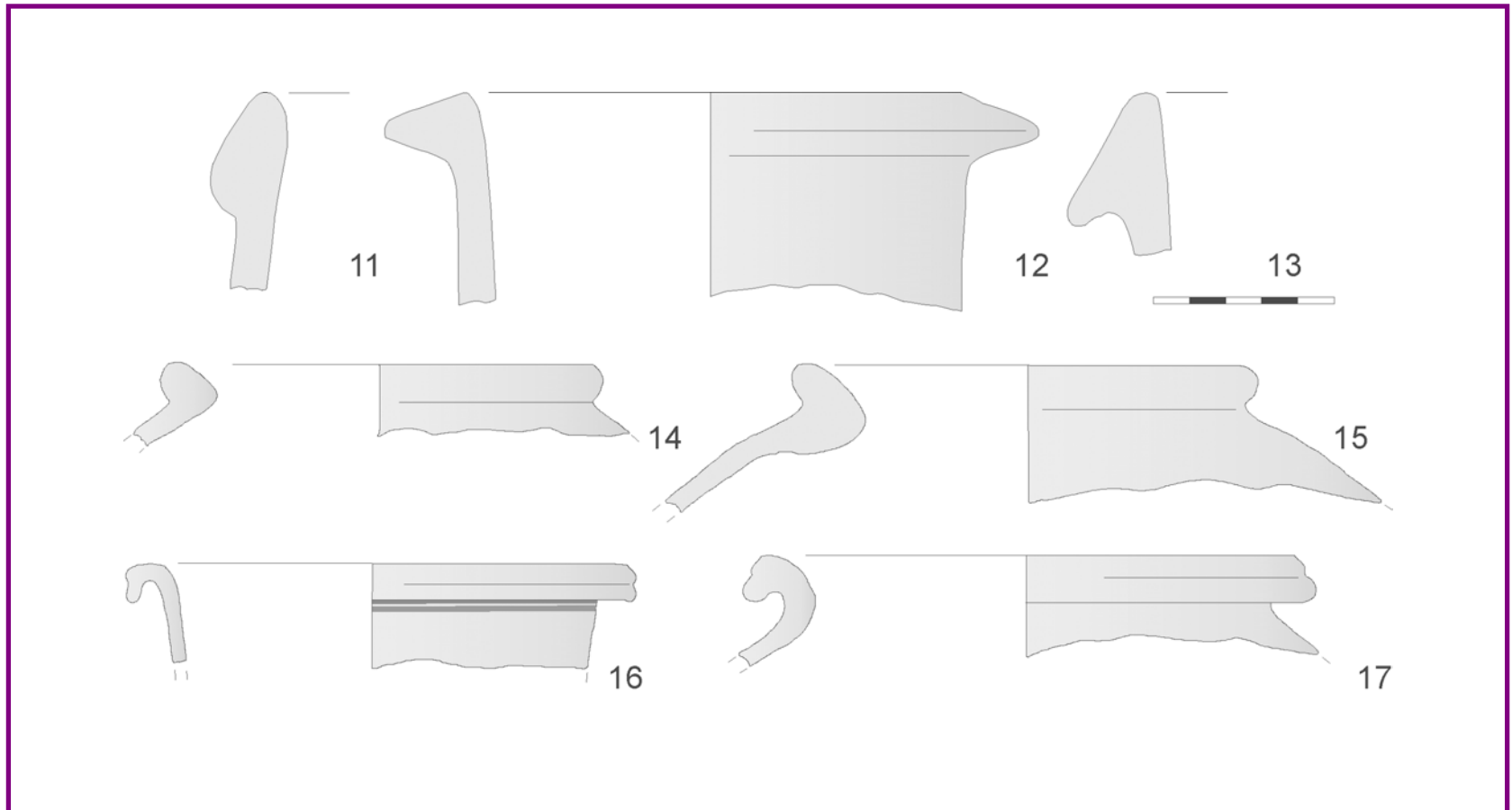

BLOQUE III

LA GESTIÓ I L'ANÀlisi DEL REGISTRE MATERIAL

LA GESTIÓN Y EL ANÁLISIS DEL REGISTRO MATERIAL

Tema 4

- ❖ Inventaris, representació gràfica i descripció de materials.
- ❖ Els procediments d'ordenació taxonòmica.
- ❖ Les tipologies.
- ❖ Processament estadístic.

13

Tema 5

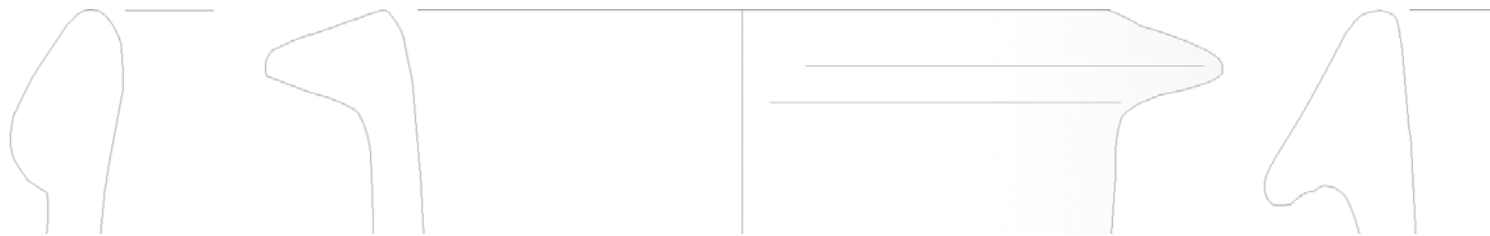
- ❖ La gestió informatitzada de les restes materials.
- ❖ Bases de dades.
- ❖ Fulles de càlcul.
- ❖ Paquets estadístics.

15

17

LA GESTIÓN Y EL ANÁLISIS DEL REGISTRO MATERIAL

DEL JACIMENT AL LABORATORIO

13

Recuperació>llavat>pegat/remuntatge>siglat>inventariat

15

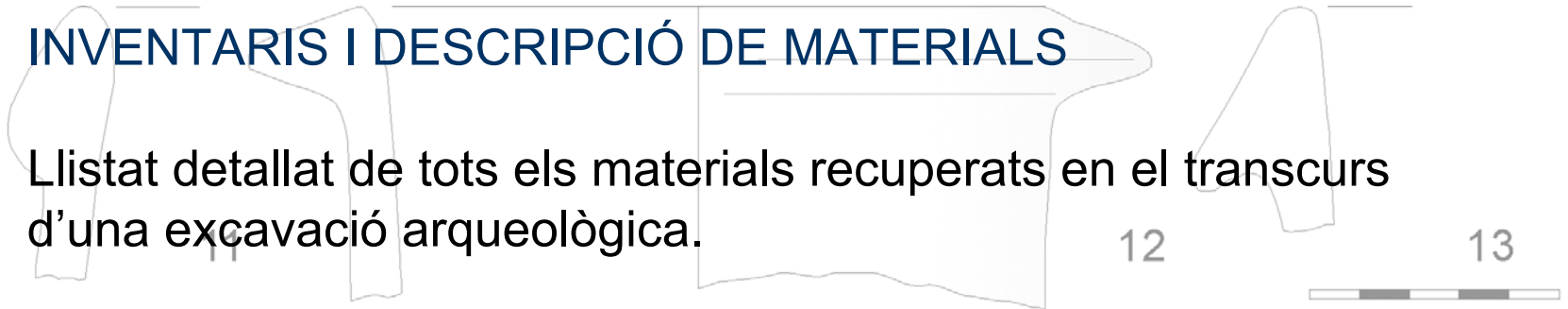
[Tasca de restauració i anàlisi realitzada per especialistes]

17

INVENTARIS I DESCRIPCIÓ DE MATERIALS

Llistat detallat de tots els materials recuperats en el transcurs d'una excavació arqueològica.

Ha de contenir tota la informació referent a la seua descripció física i la localització espacial.

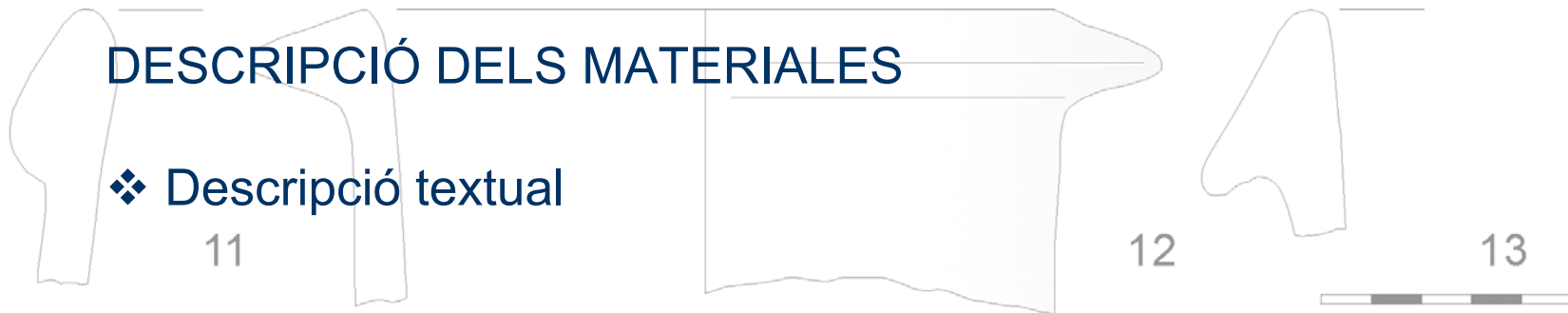
Ordenació segons unitats estratigràfiques, espais, fases, etc...

Classificació segon materials, morfologia, cronologia...

DESCRIPCIÓ DELS MATERIALES

❖ Descripció textual

❖ Taula de presència/ausència

❖ Taula alfanumèrica

DESCRIPCIÓ DELS MATERIALS

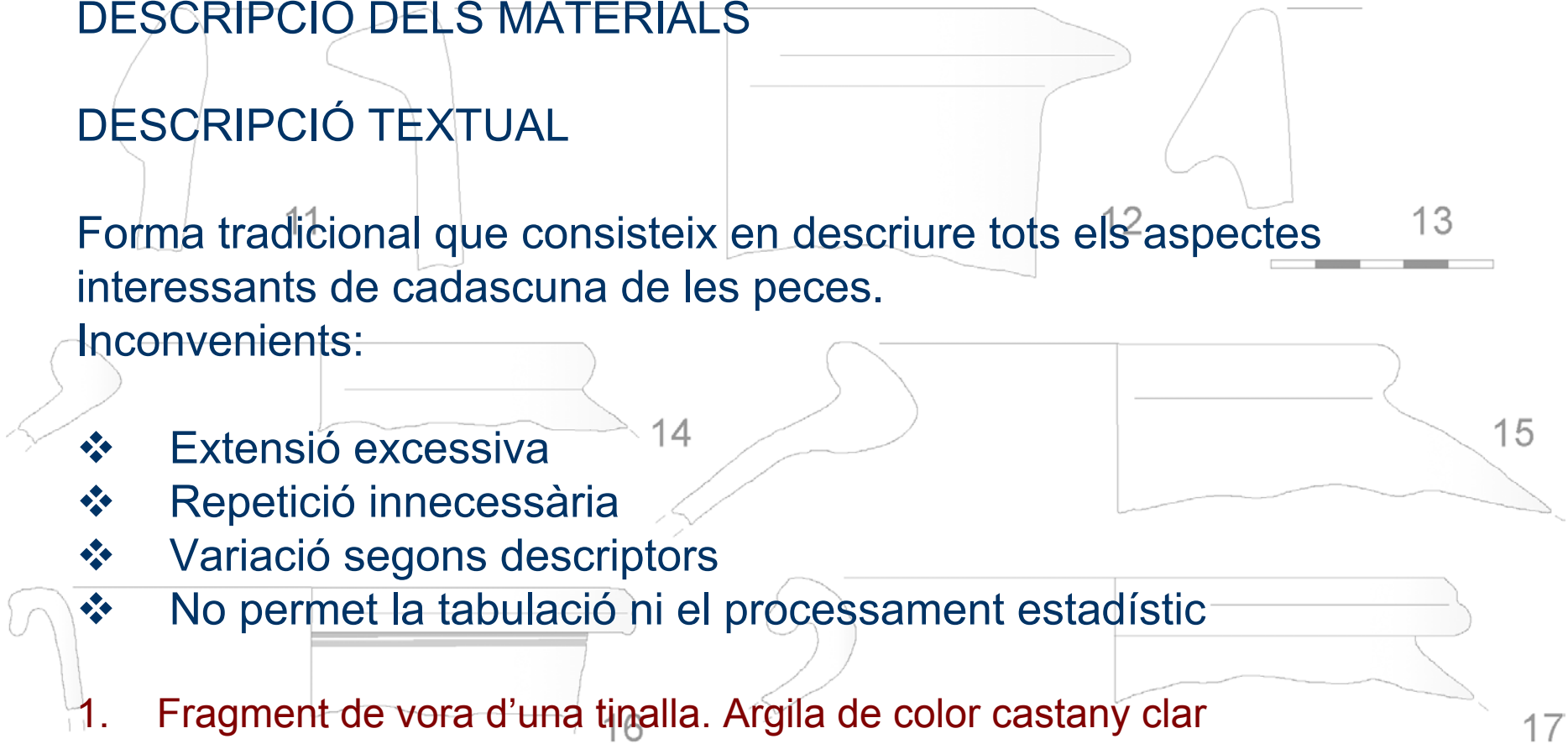
DESCRIPCIÓ TEXTUAL

Forma tradicional que consisteix en descriure tots els aspectes interessants de cadascuna de les peces.

Inconvenients:

- ❖ Extensió excessiva
- ❖ Repetició innecessària
- ❖ Variació segons descriptors
- ❖ No permet la tabulació ni el processament estadístic

1. Fragment de vora d'una tinalla. Argila de color castany clar amb abundant desgriquant gruix. Diàmetre: 330 mm, grossor 17 mm. Ceràmica comuna romana

DESCRIPCIÓ DELS MATERIALS

TAULA DE PRESENCIA/AUSENCIA

Permet limitar cada descripció d'una peça a una línia, encara que obliga a que figuren en la taula totes les variants de tots els camps. Es perd molt espai, a canvi es molt visual, doncs s'assimila la informació d'una ullada.

16

17

LA GESTIÓ I L'ANÀLISI DEL REGISTRE MATERIAL

Núm. inventari	Pasta				Superfície						Decoració						classe o tipus	observacions																					
	Tipus		Color		des			exterior			interior			tipus						color																			
	fina	bastia	Ocre	gris	castany	blanc	negre	fi	gros	allisada	engobada	brunyida	ocre	gris	castany	blanc	negre	ocre	gris	Castany	blanc	negre	exterior	interior	incisa	excisa	impresa	estampillada	pintada	barbotina	relleu	rodeta	ocre	gris	castany	blanc	negre		
1	x			x				x	x			x						x					x				x											v1	
2	x			x				x	x						x					x																		v4	
3	x		x					x	x			x						x																				v4	
4	x		x					x	x			x						x																				v4	
5	x		x					x	x			x						x																				v4	
6	x		x					x	x			x						x																				v4	
7	x		x					x	x			x						x																				v4	

TAULA DE PRESENCIA/AUSENCIA

15

17

LA GESTIÓ I L'ANÁLISI DEL REGISTRE MATERIAL

FIG	NU	HAB	UE	NUM	FOR	TPM	TIPO	PAST	SUPE	DECO	COMP	NF
7	1	2B1	2000	1	5	BN		3141	5252			1
7	2	2B1	2000	4	1-5	GR	P2D	3131	2323			2
7	3	2B1	2012	6	5	GR	P	3151	4343			4
7	4	2B1	2012	3	17	PT	OR	3131	2423	72		2
7	5	2B1	2012	5	1	GR	P1C	3131	2323			1
7	6	2B1	2009	8	4	CM	MO	3171	2727			1
7	7	2B1	2012	4	13	CM	MO	3171	2727			4
7	8	2D	2104	1	8	CM	TOR	3141	2424			1
7	9	2B1	2012	1	1	ANF	L1	31*1	2425		534	12

13

15

TAULA ALFANUMÈRICA

Cada fila conté una sèrie de dígets alfanumèrics que tenen un valor determinat que es reuneix en una taula anexa

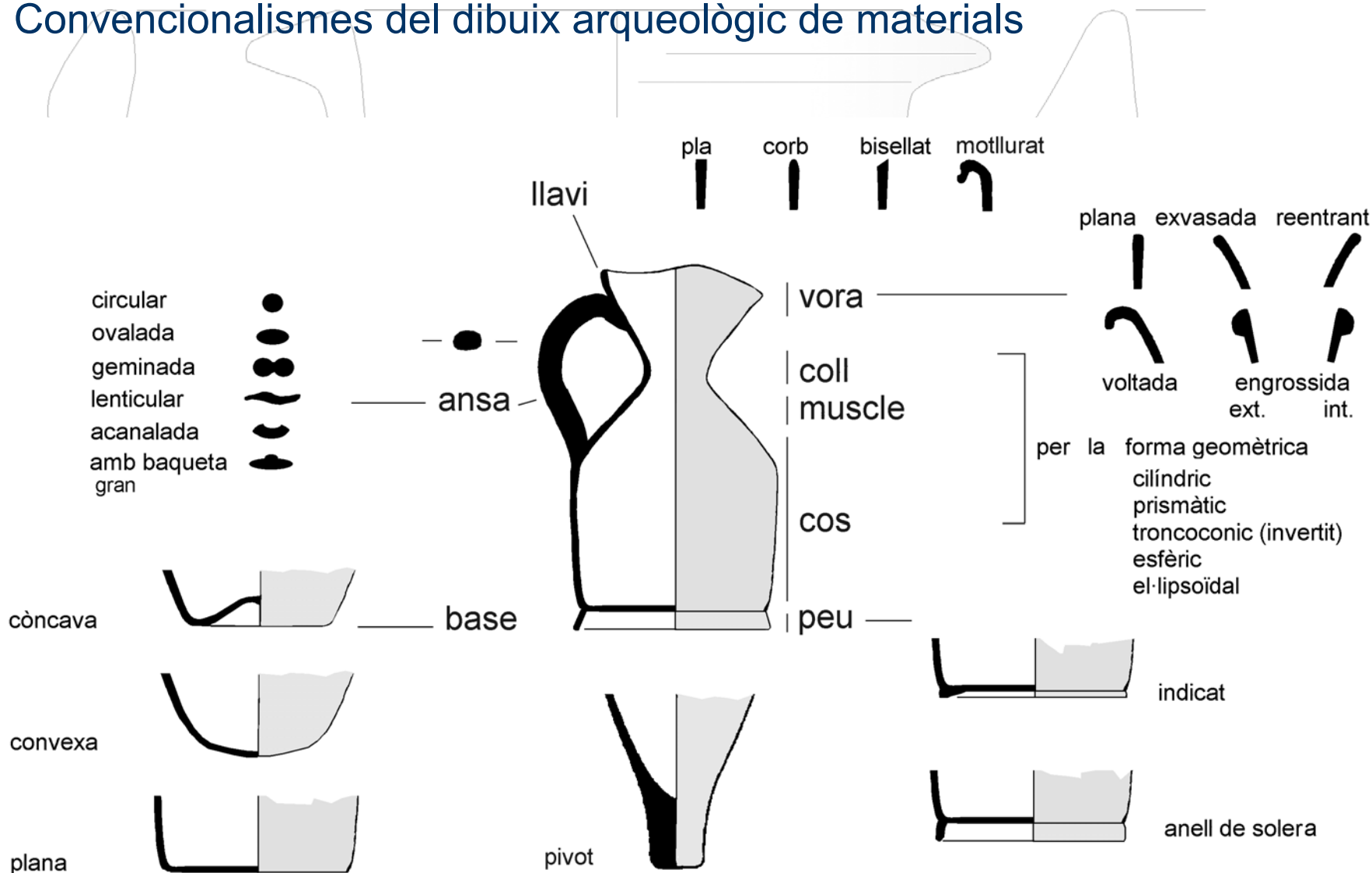
16

17

LA GESTIÓ I L'ANÀLISI DEL REGISTRE MATERIAL

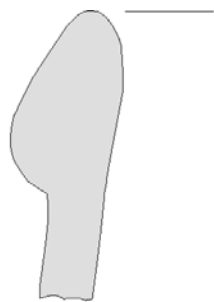
REPRESENTACIÓ GRÀFICA

Convencionalismes del dibuix arqueològic de materials

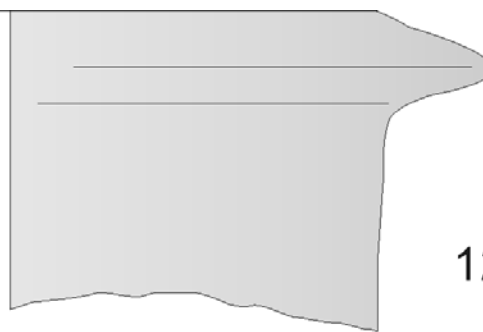
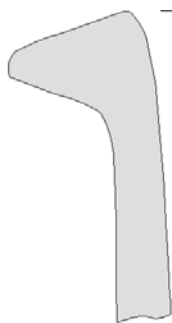

REPRESENTACIÓ GRÀFICA

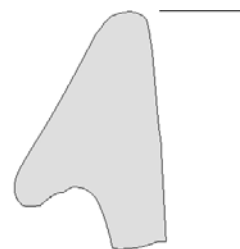
Convencionalismes del dibuix arqueològic de materials

11

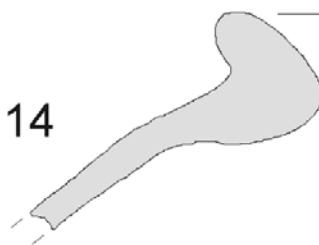
12

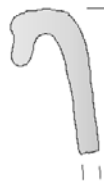
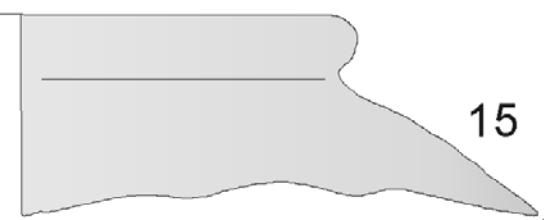
13

14

15

16

16

17

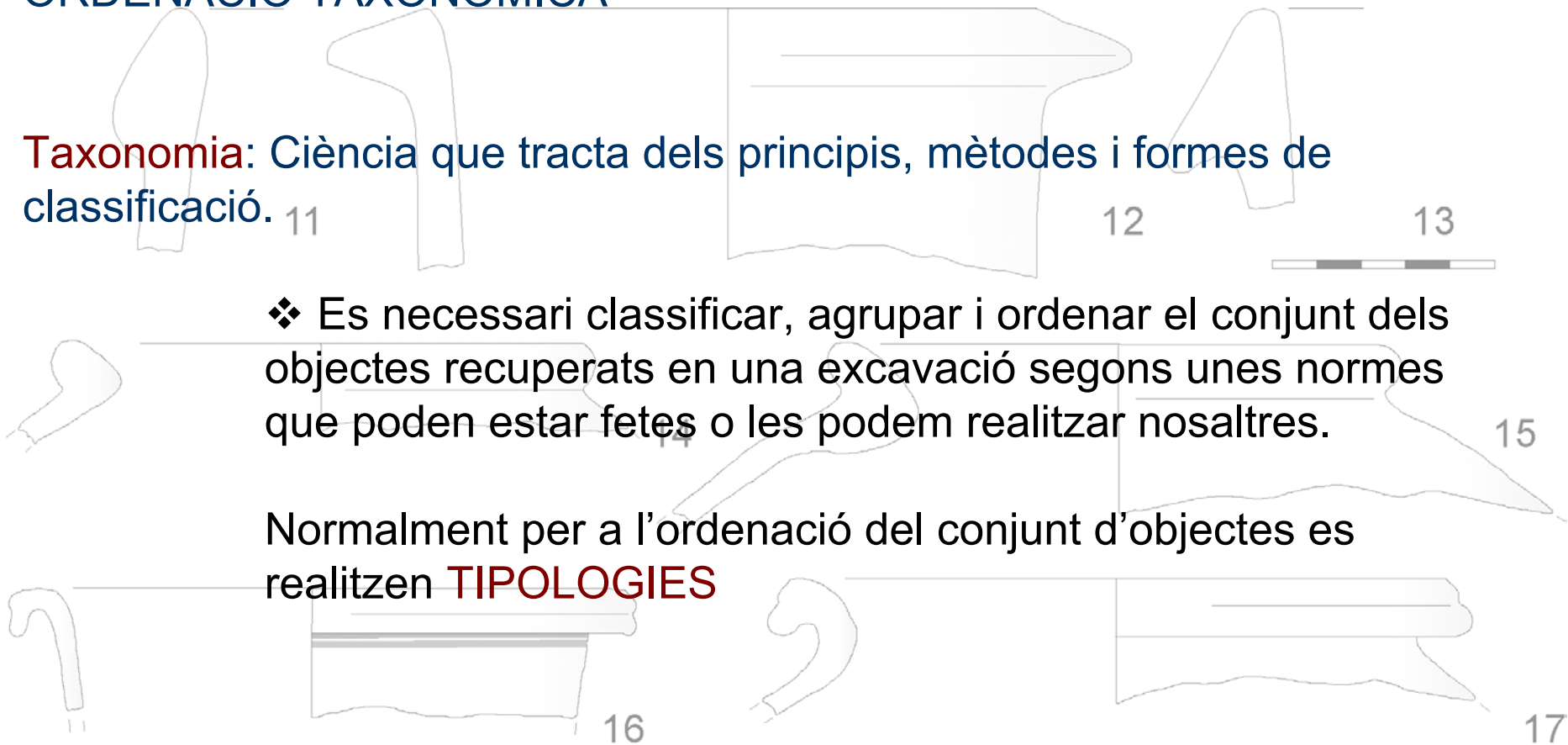

ORDENACIÓ TAXONÒMICA

Taxonomia: Ciència que tracta dels principis, mètodes i formes de classificació.

❖ Es necessari classificar, agrupar i ordenar el conjunt dels objectes recuperats en una excavació segons unes normes que poden estar fetes o les podem realitzar nosaltres.

Normalment per a l'ordenació del conjunt d'objectes es realitzen **TIPOLOGIES**

TIPOLOGIES [Alguns conceptes bàsics]

ARTEFACTE: objecte modificat per l'home en les seues característiques. Un artefacte pot estar compost per altres.

ATRIBUT: Tot caràcter lògicament irreductible que actua com variable independent en un sistema concret d'artefactes.

TIPUS: La realitat abstracta que representa a una conjunt d'objectes, dotats d'una sèrie comuna d'atributs essencials.

CONJUNT: Grup associat d'objectes (artefactes) contemporanis, pertanyen a distints tipus que s'empraren a la vegada.

CULTURA ARQUEOLÒGICA: Una sèrie de tipus que abasten el total o la majoria de les activitats del grup.

11

12

13

14

15

16

17

EXEMPLE DE CLASSIFICACIÓ TIPOLÒGICA

	Tipo 1	Tipo 2	Tipo 3	Tipo 4
Atributo 1	4 ruedas	4 ruedas	2 ruedas	2 ruedas
Atributo 2	Motor	Motor	Motor	pedales
Atributo 3	Carburador	Inyección	Carburador	--
Atributo 4	Verde	rojo	Verde	blanco
Atributo 5	Volante	Volante	Manillar	Manillar
Atributo 6	Gasolina	Gasoleo	Gasolina	--

COCHES CAMIONES MOTOS BICICLETAS

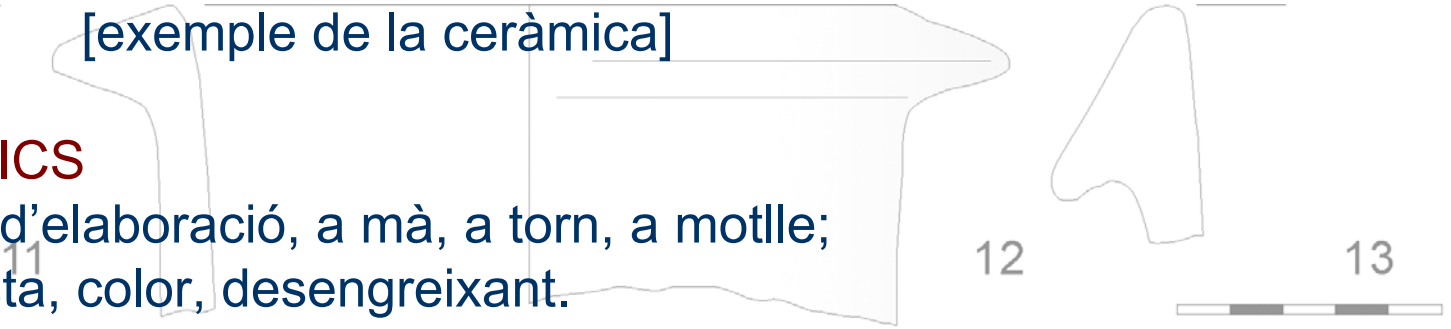
CONJUNTO DE VEHÍCULOS DEL S. XX

JERARQUITZACIÓ D'ATRIBUTS PER A LA CLASSIFICACIÓ TIPOLÒGICA

[exemple de la ceràmica]

TECNOLÒGICS

Tecnologies d'elaboració, a mà, a torn, a motlle;
Tipus de pasta, color, desengreixant.
Tractament de superfícies

FUNCIONALS

Ceràmica de cuina, de taula, de magatzematge....

MÈTRICS

Grandària absoluta, índex de profunditat, índex d'obertura..

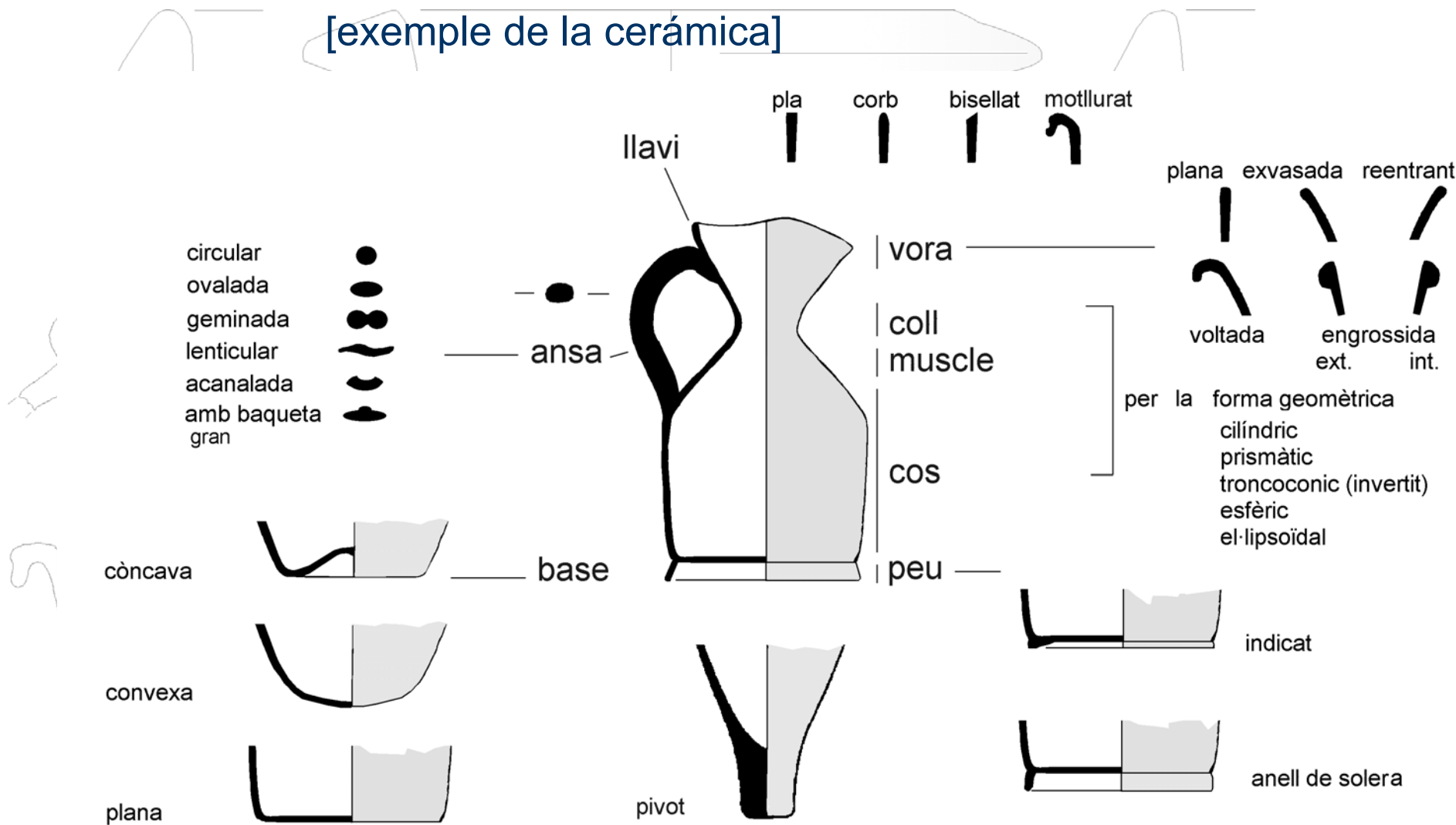
MORFOLÒGICS

Informe, vora, coll, cos, base....

LA GESTIÓ I L'ANÀLISI DEL REGISTRE MATERIAL

ATRIBUTS MORFOLÒGICS

[exemple de la ceràmica]

CRITERIS DE CLASSIFICACIÓ

- ❖ Els objectes pertanyents a un mateix tipus han de tenir algunes semblances que hi haurà que especificar.
- ❖ Els objectes pertanyents a distints tipus han de ser menys pareguts que els objectes d'un mateix tipus
- ❖ Els tipus han d'estar correctament definits. Si un altre arqueòleg tractés de realitzar una classificació independent, hauria de repetir-se
- ❖ Ha de ser possible l'adscripció d'un nou objecte a un determinat tipus.

LA GESTIÓ I L'ANÁLISI DEL REGISTRE MATERIAL

ORDENACIÓ I CLASSIFICACIÓ AMB BB.DD. ATRIBUTS ORGANITZATS EN CAMPS DE TAULES

FITXA INVENTARI MATERIALS U.E. INTERFICIE Duplicar registro

Jaciment   Campanya   Sector   Corte   UE   Figura   Numero

Núm d'inventari   Dibujo   Fotografia   Rest

AC   TIPUS DE MATERIAL

FORMA	QUANTITAT
0 Informe	
1 Vora	
2 Coll	
3 Cos	
4 Base	
5 Peu	
6 Bec vessac	
7 Ansa	

MOP   PAST

CERÀMICA   **PIEDRA**

Tipus   Tipus

Subtipus   **TERRACOTA**

METAL   Tipus

Tipus   **VARIOS**

Subtipus   Tipus

Subtipus

SABERFICIE   **DECORACIÓN**

Tratament exterior   Tipus exterior

Color exterior   Color exterior

Tratament interior   Tipus Interior

Color Interior   Color Interior

complement   Nombre Fragments

Relacions

Complement

LA GESTIÓ I L'ANÀLISI DEL REGISTRE MATERIAL

ORDENACIÓ I CLASSIFICACIÓ AMB BB.DD. ATRIBUTS ORGANITZATS EN CAMPS DE TAULES

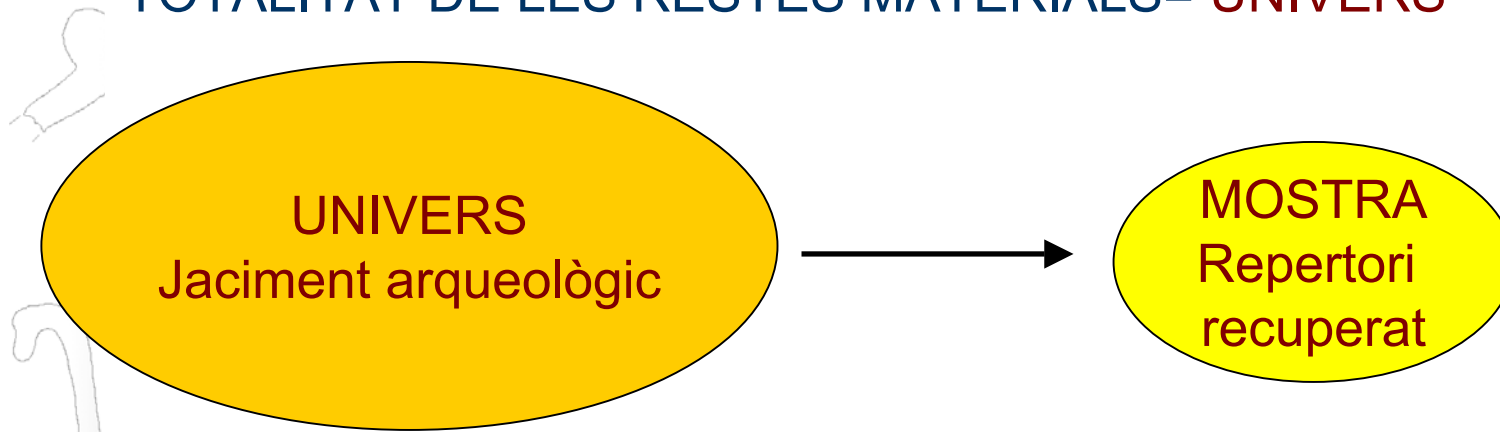
HAB	HAB2	C	CO	SE	NIV	UE	NUME	FOR	AC	TPM	TIPO	PAST	F	O	SUPE	DECO	COMP	OBSERVA	NF	F
4D12	4H4	9			S	3000				LBR	ARE								00	
4D14	4H6	10			2	4159				VTI								REBORD		
4D14	4H6	10			2	4159				VTI								REBORD		
12B1		7			1	2000	001	5	IB	BN		3141		I	5252				01	
2B1		7			2	2009	001	0	IB	PT		31*1			2424	75	34		02	
92B1		7			*	2012	001	1	IB	ANF	L1	31*1			2425		534		12	
82B1		7				2014	001	1	IB	PT	PI1	31*1			2427	75	74		01	
2B1		7				2016	001	0	IB	ANF		32*2		I	2723		35		01	
2B1		7				2019	001	0	IB	BN		3171			5252				01	
2D		7			1	2101	001	0	IB	ANF		3172		I	5827				01	
2D		7	ex	ter	ior	2104	001	8	IB	PT	TOR	3131			2727			EROSIOI	01	
2D		7			1	2106	001	0	IB	ANF								INFORME	01	
2D		7			2	2108	001	0	IB	CM		3141			5624			?	04	
3		6			S	3000	001	127	IB	ANF		3153		I	35125	76		CHIOTA	04	
3G1		10			2	3000	001			LBR	PLA							LIMPIEZA		
3L1		10			2	3000	001			LBR	DIS							LIMPIEZA		
4		10			S	3000	001	0		ANF				I					29	
4D11	4F2	9			S	3000	001	7		ANF		32*1		L	2523		37	DIGITACI	00	
4D11	4F2	8			S	3000	001	1	IB	PT	P2C	3141			2424	7676			1	
4D14	4H6	9			S	3000	001	0		ANF				L					04	
4D8	4E1	8			S	3000	001	1	IB	CM	P1A	3151			2525			LAÑADO	1	
4D9	4E2	8			S	3000	001	3	IB	BN		3151		I	5252				1	
3		6			S	3001	001	0	IB	ANF		3143		I	5825				09	
3L2		6			2	3003	001	1	IB	FN		3171		I	*252		52	COTA -0,	01	
3L2		6			2	3004	001	0	IB	ANF								INFORME	02	
3L2		6				3009	001	0	IB	ANF								INFORME	18	
3L2		6				3010	001	13	IB	GP	P2B	3131			2323				01	

PROCESAMENT ESTADÍSTIC I QUANTIFICACIÓ

Descripció detallada de la **MOSTRA** procedent d'un **UNIVERS**

REGISTRE MATERIAL RECUPERAT= **MOSTRA**

TOTALITAT DE LES RESTES MATERIALS= **UNIVERS**

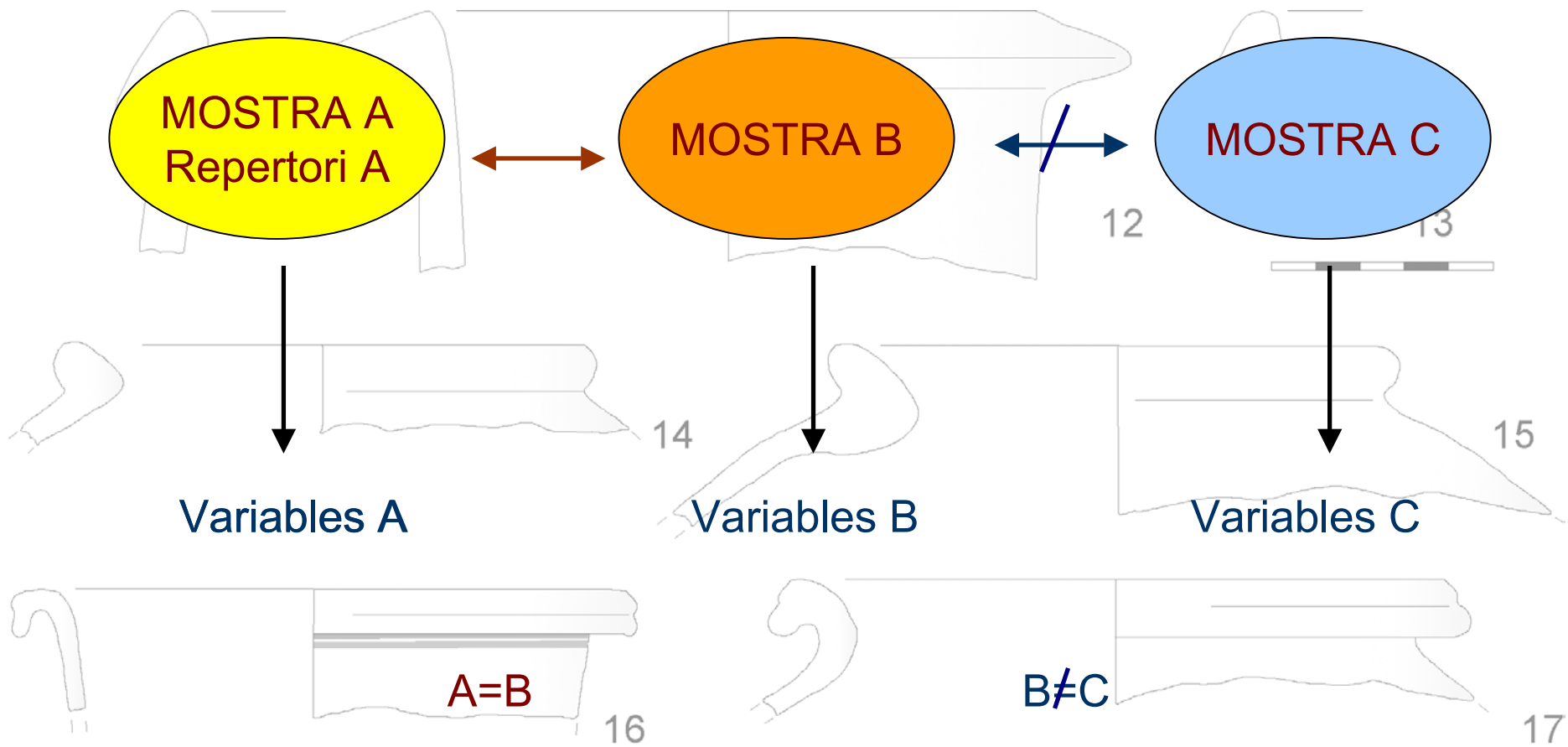
- ❖ Definició i anàlisi de **VARIABLES** numèriques
- ❖ Descripció de la mostra
- ❖ Comparació entre mostres

13

15

17

LA GESTIÓ I L'ANÁLISI DEL REGISTRE MATERIAL

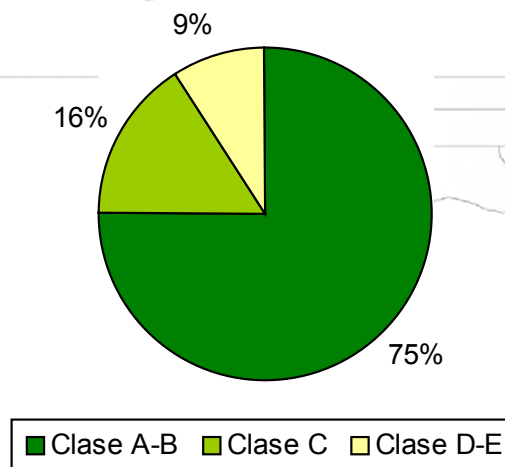
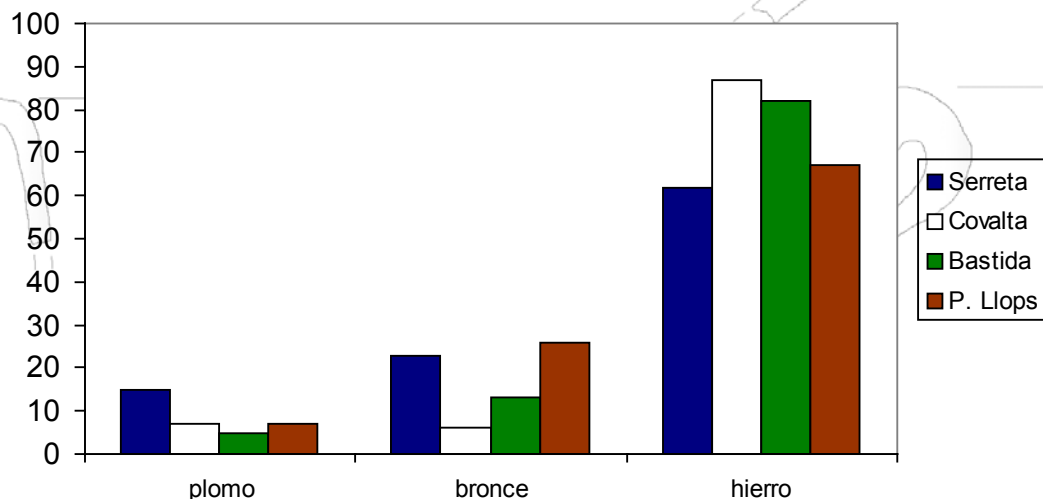

DESCRIPCIÓ DE LES DADES

L'ús d'estadígrafs senzills per a la descripció del registre arqueològic

RESUMS GRÀFICS DE VARIABLE ÚNICA

❖ Distribució de freqüències i valors absoluts: **DIAGRAMA DE BARRES**
❖ Distribució de proporcions relatives: **GRÀFICA DE SECTORS**

DESCRIPCIÓ DE LES DADES

L'ús d'estadígrafs senzills per a la descripció del registre arqueològic

RESUMENS NUMÉRICS DE VARIABLE ÚNICA

❖ MESURES DE TENDENCIA CENTRAL

- ❖ Mèdia aritmètica
- ❖ Mediana
- ❖ Moda

❖ MESURES DE DISPERSIÓ

- ❖ Desviació típica o estàndard
- ❖ Variança
- ❖ Coeficient de variació

=

15

17

17

MESURES DE TENDENCIA CENTRAL

MEDIA ARITMÈTICA

Suma dels distints valors dividida pel número de casos

Ej: grandària de la boca de tinalles ceràmiques

$$48+57+66+48+50+58+47=374 \quad 374/7= \mathbf{53,4}$$

MEDIANA

Aquell valor a partir del qual la meitat dels casos estan per damunt d'ell i la meitat per davall d'ell.

$$47 \ 48 \ 48 \ \mathbf{50} \ 57 \ 58 \ 66 \quad \mathbf{50} \ \text{.....} \ 48 \ 48 \ \mathbf{50} \ 57 \ 58 \ 66 \quad 50+57/2=\mathbf{53,5}$$

MODA

Es el valor més freqüent o més comú entre la mostra analitzada

$$47 \ 48 \ \mathbf{48} \ 50 \ 57 \ 58 \ 66 \quad \mathbf{48}$$

MEDIDAS DE DISPERSIÓN

DESVIACIÓ TÍPICA O ESTÁNDAR s

Quadrat de les diferències entre la mitjana i els valors de les observacions individuals

VARIANZA s^2

Mèdia de las diferències entre la mitjana i els valors de les observacions individuals

COEFICIENT DE VARIACIÓ

Desviació típica dividida per la mitjana

